

Szekspir na blogu

pod redakcją Moniki Sosnowskiej

Szekspir na blogu

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU
ŁÓDZKIEGO

Szekspir na blogu

pod redakcją Moniki Sosnowskiej

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu
ŁÓDZKIEGO

ŁÓDŹ 2014

Monika Sosnowska – Uniwersytet Łódzki, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych
Katedra Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej
90-131 Łódź, ul. Narutowicza 59a

RECENZENT

Marta Wiszniowska-Majchrzyk

SKŁAD I ŁAMANIE

Oficyna Wydawnicza Edytor.org

PROJEKT OKŁADKI

Barbara Grzejszczak

Zdjęcie wykorzystane na okładce: © Depositphotos.com/iofoto

© Copyright by Uniwersytet Łódzki, Łódź 2014

Wydane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego
Wydanie I. W.06580.14.0.K

Publikacja dofinansowana z dotacji celowej MNIŚW na 2013 r. na prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców.

ISBN (wersja drukowana) 978-83-7969-283-5

ISBN (ebook) 978-83-7969-737-3

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

90-131 Łódź, ul. Lindleya 8

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl

e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl

tel. (42) 665 58 63, faks (42) 665 58 62

Blogowy spis treści

Podziękowania	7
Bibliografia najważniejszych publikacji prof. Krystyny Kujawińskiej Courtney	9
Monika Sosnowska Blog książkowy z Szekspirem w tle	21
Agnieszka Szwach Krótka historia o tym jak „słodki łabędź z Avonu” stał się ikoną literatury europejskiej	27
Elżbieta Stanisł Polska krytyka szekspirowska w dwudziestoleciu międzywojennym	51
Olga Mastela Czas w <i>Zimowej opowieści</i> Williama Szekspira w oryginale i polskich przekładach: wybrane aspekty	85
Monika Sosnowska Gdyby Ofelia przy zdrowych zmysłach pozostała...	109
Szekspir na blogu i nie tylko	129
Informacje o autorkach	135
Indeks osób	137

Podziękowania

Praca jest dedykowana **Pani Profesor Krystynie Kujawińskiej Courtney**. Wiem, że żadne słowa nie oddadzą wyrazów wdzięczności, jednak składam na Jej ręce choć namiastkę podziękowań – wszystkie tulipany świata (tak bardzo przez Nią lubiane). Niech mowa kolorów i urok, jakimi emanują, ułożą się w kwiatowe słowa wdzięczności.

Drugi „pachnący bukiet” podziękowań chciałabym ofiarować **Pani Profesor Marcie Wiszniowskiej-Majchrzyk**, recenzentce niniejszej publikacji. Niech majestatyczne głowy lilii skłonią się, dziękując za cenne sugestie i wskazówki.

Podziękowania oraz symboliczne orchidee przekazuję **Panu Profesorowi dr. hab. Tomaszowi Domańskiemu, Dziekanowi Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego** oraz **Radzie ds. Nauki WSMiP** za przyznanie mi grantu na publikację tej pracy. Niniejsza publikacja powstała, dzięki dofinansowaniu w ramach dotacji **Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego** na zadania służące rozwojowi młodych naukowców.

Specjalne podziękowania – ogromny bukiet frezji – należą się bardzo życzliwemu Kierownictwu Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego, zwłaszcza **Pani Dyrektor Dzieciatkowskiej** oraz Pracownikom Wydawnictwa: **Pani Leonorze Wojciechowskiej – Koordynatorce ds. cyklu wydawniczego** i **Pani Liliannie Ladoruckiej – Specjalistce ds. produkcyjno-finansowych**.

Niezapominajkami oraz konwaliami pragnę podziękować **Pani Beacie Gradowskiej** za wszelką serdeczność, jaką mi okazała w przygotowaniu niniejszej publikacji.

Bibliografia publikacji Prof. dr hab. Krystyny Kujawińskiej Courtney

Kierownictwo

Katedra Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej
Międzynarodowe Centrum Badań Szekspirowskich

Redakcja i współredakcja czasopism

Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego (z Yoshiko Kawachi, Japonia)

International Studies: Interdisciplinary Political and Cultural Journal, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

Monografie

Ira Aldridge (1807–1867): Dzieje pierwszego czarnoskórego tragika szekspirowskiego, Kraków: Universitas, 2009.

Królestwo na scenie: sztuki Szekspira o historii Anglii na scenie angielskiej, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1997.

„*Th' Interpretation of Time*”: *The Dramaturgy of Shakespeare's Roman Plays*, Victoria: The University of Victoria ELS Monograph Series, 1993.

Redakcja monograficznych prac zbiorowych

Stephen Greenblatt. Poetyka kulturowa: pisma wybrane, Kraków: Universitas, 2006.

Culture at Global/Local Levels: British and Commonwealth Contribution to World Civilisation, Łódź: Wydawnictwo Biblioteka, 2002.

On Page and Stage: Shakespeare in Polish and World Culture, Kraków: Universitas, 2000.

British Tradition: Its Appropriation/Subversion, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1997.

Współredakcja monograficznych prac zbiorowych

'No Other But a Woman's Reason': Women on Shakespeare. Towards Commemorating the 450th Anniversary of Shakespeare's Birth (z Izabellą Penier i Katarzyną Kwapisz-Williams), Frankfurt am Main: Peter Lang, 2013.

The Post-Marked World: Theory and Practice in the 21st Century (z Izabellą Penier i Sumitem Chakrabarti), Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2013.

Kultura spod znaku gender (z Moniką Sosnowską), Łódź: Wydawnictwo Wydziału Filozoficzno-Historycznego, 2013.

European Culture in Diversity (z Marią Łukowską i Evanem Williamsem), Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2011.

Ira Aldridge 1807–1867. The Great Shakespearean Tragedian. On the Bicentennial Anniversary of His Birth (z Marią Łukowską), Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2009.

Shakespeare Local Habitations (z R.S. White'em), Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007.

Multiculturalism at the Start of 21st Century. The British-Polish Experience. Australian Theory and Practice (z Marią Łukowską), Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007.

Jerzy Pietrkiewicz: Polish Literature from the European Perspective. Studies and Treaties (z Jerzym Starnawskim), Łódź: Łódzkie Towarzystwo Naukowe, 2006.

The Globalization of Shakespeare in the Nineteenth Century (z Johnem Merce-rem), Lewiston, New York: The Edwin Mellen Press, 2003.

Wśród pustyń, buszu, lasów i ogrodów: spotkania z kulturą Aborygenów i Papuasów (z Bronisławą Kopczyńską-Jaworską i Anną Nadolską-Styczyńską), Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003.

Civilisation of Integrated Europe: Studies in Cultural Perspectives (z Johnem Beynonem), Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2001.

The Role of Britain in the Modern World (z Ryszardem Machnikowskim), Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1999.

Liberalism: Yesterday and Today (z Ryszardem Machnikowskim), Pabianice: Omega Praxis, 1998.

British Problematics; Interdisciplinary Studies (z Ryszardem Machnikowskim), Pabianice: Omega Praxis 1997.

Anglo-Polonica (z Jerzym Starnawskim), Pabianice: Omega Praxis 1997.

Bibliografie

Polska Bibliografia Szekspirowska: 1980–2000, pod. red. Krystyny Kujawińskiej Courtney et al., Wrocław: Ossolineum, 2007.

Artykuły i eseje

„*Hamlet als Denkfigur in Nationalen und regionalen Diskursen: Central Eastern Europe*” (z Katarzyną Kwapisz-Wiliams), [w:] „*Hamlet*” – *Handbuch. Stoffe, Aneignungen, Deutungen*, pod red. Petera W. Marxa, Weimar: Verlag J. B. Metzler, 2014: 304–312.

„*Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. The Journal’s Past, Present and Future*”, [w:] *The European English Messenger* 23.1 (2014): 49–52.

„Introduction”, [w:] *‘No Other But a Woman’s Reason’: Women on Shakespeare. Towards Commemorating the 450th Anniversary of Shakespeare’s Birth*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney, Izabelli Penier i Katarzyny Kwapisz-Williams, Frankfurt am Main: Peter Lang, 2013: 11–20.

„Born outside the Magic Pale of the Anglo-Saxon Race”, [w:] *‘No Other But a Woman’s Reason’: Women on Shakespeare. Towards Commemorating the 450th Anniversary of Shakespeare’s Birth*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney, Izabelli Penier i Katarzyny Kwapisz-Williams, Frankfurt am Main: Peter Lang, 2013: 87–94.

„Foreword”, [w:] *R.K. Narayan’s Fiction: A Search for Roots and Identity*, pod red. Ann Kr. Mukhopadhyay, Axis Books PVT. Ltd, 2013: 5–8.

„Introduction”, [w:] *The Post-Marked World: Theory and Practice in the 21st Century*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney, Izabelli Penier i Summita Chakrabarti, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing 2013: ix–xiv.

„Callie Kimball’s *The Rape of Lucrece* (2007): A Woman’s Creative Response to Shakespeare’s Poem”, [w:] *Borrowers and Lenders: The Journal of Shakespeare and Appropriation* 7.2. (2013), <http://www.borrowers.uga.edu>.

„Kultura spod znaku gender – wstęp” (z Moniką Sosnowską), [w:] *Kultura spod znaku gender*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney i Moniki Sosnowskiej, Łódź: Wydawnictwo Wydziału Filozoficzno-Historycznego, 2013: 11–17.

„‘In This Hour of History: Amids These Tragic Events’ – Polish Shakespeare During the Second World War”, [w:] *Shakespeare and the Second World War*:

- Memory, Culture, Identity*, pod red. Ireny R. Makaryk i Marissy McHugh, Toronto: University of Toronto Press, 2012: 122–142.
- „Shakespeare’s *Rape of Lucrece*: Theatrical Adaptations”, [w:] *Shakesplorations: Essays in Honour of Professor Marta Gibińska*, pod red. Jerzego Limona, Jacka Fabiszaka i Małgorzaty Grzegorzewskiej, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2012: 109–121.
- „Shakespeare’s *Rape of Lucrece*: Selected Problematics of the Poem’s Initial Reception”, [w:] *Quilting Stories: Essays in Honor of Elżbieta H. Oleksy*, pod red. Marka Wojtaszka i Edyty Just, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2012: 59–74.
- „History and Poetry in William Shakespeare’s *Lucrece*”, [w:] *Alicante Journal of English Studies* 25 (2012): 57–66.
- „Rozważania nad strukturą poematu narracyjnego *Lukrecja* Williama Szekspira”, [w:] *Kultura, historia, książka: Zbiór studiów*, pod red. Anny Dymel i Bożeny Rejakowskiej, Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2012: 37–52.
- „Introduction” (z Marią Łukowską i Evanem Williamsem), [w:] *European Culture in Diversity*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney, Marii Łukowskiej i Evana Williama, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing, 2011: 1–6.
- „Literature and European Identity” (z Joanną Sadowską), [w:] *European Culture in Diversity*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney, Marii Łukowskiej i Evana Williama, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing, 2011: 125–146.
- „Shakespeare’s *The Rape of Lucrece*: Preliminary Survey of Its Literary and Dramaturgical Appropriations”, [w:] *ANGLICA: Literature and Culture in Context*, pod red. Andrzeja Weselińskiego, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2011: 29–40.
- „Obecność Iry Aldridge’a, pierwszego czarnoskórego tragika szekspirowskiego, w XX-wiecznej kulturze polskiej”, [w:] *Poetyka kulturowa polskiego Szekspira*, pod red. Doroty Buchwald, Agaty Adamięckiej-Sitek, Warszawa: Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, 2011: 105–129.
- „Być albo nie być, to jest nagi sztylet; wybrane aspekty obecności Shakespeare’a w dziewiętnastowiecznej popularnej kulturze amerykańskiej”, [w:] *Niebezpieczne związki: dramat, teatr, kultura popularna*, pod red. Ewy Partygi i Piotra Morawskiego, Warszawa: Oficyna Wydawnicza Errata, 2010: 43–72.
- „Wstęp”, [w:] *Cardenio. Dramat inspirowany zagubioną sztuką Shakespeare’a autorstwa Stephena Greenblatt’a i Charlesa Mee*, [w:] *Dialog* 5 (2010): 1.
- „Healing and Redeeming Aspects of Shakespeare’s Works: Is He Studied for Universalism and/or Local Contemporaneity”, [w:] *Healers and Redeemers: The Reception and Transformation of Their Medieval and Late Antique Re-*

- presentations in Literature, Film and Music*, pod red. Diny de Rentiis i Christophu Houswitschka, Trier: Wissenschaftlicher Verlag Trier, 2010: 37–52.
- „Żywa nieobecność *Cardenia*”, [w:] *Dialog* 5 (2010): 132–147.
- „*Mislike Me Not For My Complexion: The First Biography of Ira Aldridge, the African American Tragedian*”, [w:] *Ideology and Rhetoric: Constructing America*, pod red. Bożenny Chylińskiej, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2009: 53–70.
- „Introduction” (z Marią Łukowską), [w:] *Ira Aldridge 1807–1867. The Great Shakespearean Tragedian. On the Bicentennial Anniversary of His Birth*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney i Marii Łukowskiej, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2009: 1–9.
- „Ira Aldridge (1807–1867): From ‘Playing the African Prince’ to Becoming The Great Interpreter of the ‘Ever-Living Shakespeare’”, [w:] *Ira Aldridge 1807–1867. The Great Shakespearean Tragedian. On the Bicentennial Anniversary of His Birth*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney i Marii Łukowskiej, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2009: 21–33.
- „The Folger Shakespeare Library: Byłam w naukowym raju”, [w:] *Kronika – pismo Uniwersytetu Łódzkiego* 1/113 (2009): 46–47.
- „‘*The Polish Prince*’: Studies in Cultural Appropriation of Shakespeare’s Hamlet in Poland” (z Katarzyną Williams), [w:] *Hamlet Works*, 2009, <http://www.hamletworks.org.global>.
- „Introduction”, [w:] *Multiculturalism at the Start of 21st Century. British-Polish Experience. Australian Theory and Practice*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney i Marii Łukowskiej, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007: 7–8.
- „Wstęp redakcyjny”, [w:] *Polska Bibliografia Szekspirowska: 1980–2000*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney et al., Wrocław: Ossolineum, 2007: vii–xi.
- „Życie i twórczość Szekspira: biograficzne fakty i mity”, [w:] *Polska Bibliografia Szekspirowska: 1980–2000*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney et al., Wrocław: Ossolineum, 2007: xii–xxi.
- „Polska recepcja Szekspira w latach 1980–2000. Próba syntezy”, [w:] *Polska Bibliografia Szekspirowska: 1980–2000*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney et al., Wrocław: Ossolineum, 2007: xxii–xxix.
- „From Kott to Commerce: Shakespeare in Communist and Post-Communist Poland”, [w:] *Shakespeare Local Habitations*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney i R.S. White’a, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007: 13–32.
- „Black Over White: Ira Aldridge in British Theatres 1825–1852”, [w:] *Studies in English Drama and Poetry* 1, pod red. Joanny Kazik, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007: 139–153.

- „Theatres, Performers and Audiences: Ira Aldridge in London (1825–1852)”, [w:] *Cultura et Politica: Studia i rozprawy dedykowane Jerzemu Kmiecińskiemu*, pod red. Marka Olędzkiego i Alicji Stępień-Kuczyńskiej, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006: 250–256.
- „Wprowadzenie: Stephen Greenblatt i poetyka kulturowa/nowy historycyzm”, [w:] *Stephen Greenblatt. Poetyka kulturowa. Pisma wybrane*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney, Kraków: Universitas, 2006: v–lxxxii.
- „Stephen Jay Greenblatt – życiorys naukowy”, [w:] *Stephen Greenblatt. Poetyka kulturowa. Pisma wybrane*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney, Kraków: Universitas, 2006: 393–406.
- „Influence or Irrelevance?: Jan Kott and the Multicultural Shakespeare Context”, [w:] *Rubrica’s Shakespeare Studies: A Collection of Essays*, pod red. Iriny S. Prikhod’ko, Moscow: Polygraph-Inform, 2006: 193–208.
- „Ira Aldridge, Shakespeare, and Color-Conscious Performances in Nineteenth Century Europe”, [w:] *Colorblind Shakespeare: New Perspectives in Race and Performance*, pod red. Ayanny Thompson, London–New York: Routledge, 2006: 103–122.
- „Krystyna Skuszanka’s Shakespeare of Political Allusions and Metaphors in Communist Poland”, [w:] *Shakespeare in the Worlds of Communism and Socialism*, pod red. Ireny R. Makaryk i Josepha C. Price’a, Toronto: University of Toronto Press, 2006: 228–245.
- „‘Othello, Macbeth, Shylock Died in Lodz’: Ira Aldridge (1807–1867) in Poland”, [w:] *Shakespeare at the Centre* 6 (2005): 2–3.
- „Koriolan: Interpretacje”, [w:] *Czytanie Szekspira*, pod red. Jacka Fabiszaka, Marty Gibińskiej i Ewy Nawrockiej, Gdańsk: słowo/obraz/terytoria, 2005: 562–577.
- „*Expectavi legationem, miho vero querelam adduxisti*: Paweł Działyński’s Embassy at Queen Elizabeth I’s Court (1597) and *The Isle of Dogs*”, [w:] *Helio Osvaldo Alves O Guardador de Rios*, pod red. Joane Paisana, Minho: Universidade de Minho, 2005: 53–63.
- „Nineteenth Century European Debates on Race and Otherness: Continental Reception of Ira Aldridge”, [w:] *Cultural Matrix Reloaded*, pod red. Eleny Croitoru, Michaely Praisler i Daniely Tuchela, Bucuresti: Editura Didactica si Pedagogica 2005: 73–88.
- „O Saixpir tis politikis anaforas kai metaforas stin kommounistiki Polonia” [Shakespeare of Political Allusion and Metaphor in Communist Poland], [w:] *E Prosarmostikotita tou Saixpir [Shakespeare’s Adaptability]*, pod red. Tiny Krontiris, Athens: Ergo Publishers, 2005: 111–142.
- „Ira Aldridge: The First African American Shakespeare Tragedian”, [w:] *Natyakala* 6 (2005): 19–31.
- „Szekspir wielokulturowy”, [w:] *Kronika – pismo Uniwersytetu Łódzkiego* 1 (2005): 1–4.

- „Shakespeare in Poland”, [w:] *Shakespeare Around the Globe*, pod. red. Michaela Besta, 2002–2004, <http://ise.uvic.ca/Library/Criticism/shakespearein/index.html>.
- „Nineteenth Century Shakespeare Travelling Performers and Their Influence on Polish Culture”, [w:] *British Drama Through the Ages and Medieval Literature*, pod red. Jadwigi Uchman i Andrzeja Wichra, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003: 95–106.
- „Classical Sources of the Concept of Female Characters in Shakespeare’s Works”, [w:] *Collectanea Philologia IV Ignatio Richardo Danka sexagenario oblate*, pod red. Krzysztofa Witczaka i Piotra Stalmaszczyka, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003: 174–184.
- „Patronage and Shakespeare’s Sonnets”, [w:] *RuBriCa: Journal of Russian and British Cathedra Studies* 12 (2003): 217–233.
- „Polish Shakespeare Re-Presentations: Selected Issues”, [w:] *Re-Presenting Shakespeare: Interpretations and Translations*, pod red. Sarbani Chaudhury, Kalyani: University of Kalyani Press, 2002: 19–31.
- „Shakespeare’s Sources in Past and Present”, [w:] *Studies in Literature and Culture In Honour of Professor Irena Janicka-Świdorska*, pod red. Marii Edelson, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2002: 122–129.
- „British Cultural Studies in and for a United Europe”, [w:] *Phi Beta Delta International Review: Journal for International Scholars* 12 (2002): 35–48.
- „Viata Sfintei Tereza de Avila si Medierite sale Vizuale” („*St. Teresa of Avilla’s Life and Its Visual Mediation*”). Tłum. A. Morosanu, [w:] *Contrast: Revista de cultura*: 1–2–3 (2002): 13–14.
- „Jan Kott, Szekspir, mandarynki i bukietek bratków”, [w:] *Kronika – pismo Uniwersytetu Łódzkiego* 6 (2001): 21–22.
- „*King Lear* for Post-Communist Poland”, [w:] *Kwartalnik Neofilologiczny* XLVIII 3 (2001): 397–411.
- „‘Interpret in the Name of Shakespeare’: National Cultures and Polish Sources of Shakespeare’s Plays”, [w:] *Cuadernos de Filologia Inglesa* 7.2 (2001): 41–58.
- „Nasz wspólny świat? Rozważania o globalizacji”, [w:] *W kręgu polityki, dyplomacji i historii XX wieku*, pod red. Bogusława Rakowskiego i Andrzeja Skrzyпка, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2000: 47–58.
- „Masters and Teachers: English Studies in Poland”, [w:] *European English Studies: Contributions Towards the History of a Discipline*, pod red. Balza Englera and Renate Haas, Lancaster: The European Society for the Study of English, 2000: 161–181.
- „Shakespeare: The Best British Export Product”, [w:] *The Role of Britain in the Modern World*, pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney i Ryszarda

- Machnikowskiego, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1999: 81–100.
- „Controversies Over Shakespeare’s Classical Education”, [w:] *Collecta Philologica: Deodato Wisniewski Septuagenario Oblata*, pod red. Krzysztofa Witzczaka i Witolda Wróblewskiego, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1999: 207–216.
- „Rodzinne rytuały: Związki pomiędzy ojcem i córką w wybranych sztukach Szekspira”, [w:] *Studia i materiały polonistyczne: Piotrków Trybunalski 4* (1999): 155–163.
- „Shakespeare’s Sources and National Cultures”, [w:] *British and American Studies 2* (1999): 93–104.
- „*King Lear*: Interpretacje”, [w:] *Sprawozdania z czynności i posiedzeń naukowych*, Łódź: Łódzkie Towarzystwo Naukowe, (1999): 205–204.
- „Patriotyczne głosy; Europejskie hymny narodowe jako polityczno-kulturowe”, [w:] *200 lat mazurka Dąbrowskiego: Materiały Sesji Naukowej*, pod red. Stanisława Fryciego, Piotrków Trybunalski: Instytut Filologii Polskiej, Filia Kieleckiej WSP, 1998:71–79.
- „Brytyjskie partie polityczne: rozważania na temat ich dziejów i tradycji”, [w:] *Politycy i społeczeństwo*, pod red. Stefanii Dzięcielskiej-Machnikowska and Janusza F. Górskiego, Pabianice: Omega-Praxis, 1998: 139–160.
- „’Othello, Makbet, Szajlok zmarli w Łodzi’: Ira Aldrige w Polsce”, [w:] *Sprawozdania z czynności i posiedzeń naukowych*, Łódź: Łódzkie Towarzystwo Naukowe (1998): 167–182.
- „Feministyczna krytyka literacka: teoria i praktyka”, [w:] *Pamiętnik Literacki 3* (1998): 97–111.
- „Co dalej Szekspirze? Prognozy kierunków badań nad Szekspirem”, [w:] *Sprawozdania z czynności i posiedzeń naukowych*, Łódź: Łódzkie Towarzystwo Naukowe, (1997): 191–208.
- „Shakespeare Overagainst Medieval Tradition: A Study in Intertextuality”, [w:] *The Conference Proceedings of The First International Convention In Renaissance and Baroque Music, Drama and Arts*, pod red. Kazimierza Sabika, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 1997: 310–329.
- „Szekspir pierwszego folio: Kontrowersje i opinie”, [w:] *Sprawozdania z czynności i posiedzeń naukowych*, Łódź: Łódzkie Towarzystwo Naukowe, 1996: 181–198.
- „Women and Literature: An Introduction to Feminist Literary Criticism”, [w:] *RuBriCa: Journal of Russian and British Cathedra Studies 1* (1996): 15–23.
- „Shakespeare and Latin”, [w:] *Collectanea Philologica In Honorem Memoriae Stephani Oświęcimski (1906–1990) 1*, pod red. Ignacego R. Dan-

- ki i Krzysztofa Witczaka, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1995: 14–24.
- „Shakespeare and Classical Tradition”, [w:] *Collectanea Philologica In Honorem Annae Marie Komornicka 2*, pod red. Ignacego R. Danki i Krzysztofa Witczaka, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1995: 13–20.
- „Polish Theatrical Reception of *Titus Andronicus* by William Shakespeare”, [w:] *Shakespeare Worldwide* 14/15 (1995): 114–121.
- „Shakespeare’s Women and Polish (Male) Critics” [w:] *The European English Messenger* 4 (1995): 53–57.
- „Alchemy and Edmund Spenser’s *Faerie Queene*: A Methodological Introduction”, [w:] *Acta Universitatis Lodziensis* 35 (1995): 99–111.
- „Shakespeare’s Classical Background”, [w:] *Focus on Literature and Culture*, pod red. Grażyny Bystydzińskiej i Leszka Kołka, Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1994: 23–33.
- „Feminist Literary Theory and Shakespeare Studies: A Survey”, [w:] *British Literary and Cultural Studies in Honour of Prof. Adela Styczyńska*, pod red. Ireny Janickiej-Świdorskiej, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 1994: 87–92.
- „Der Polnische Prinz: Rezeption Und Appropriation Des *Hamlet* in Polen”, [w:] *Shakespeare Jahrbuch: Deutsche Shakespeare-Gesellschaft* 131 (1994): 82–92.
- „Shakespeare’s *Coriolanus* – A Survey of Genre-Concept Studies”, [w:] *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria* 36 (1994): 163–176.
- „Pozycja łaciny w życiu naukowo-literackim Anglii elżbietańskiej i jej odbicie w twórczości dramatycznej Williama Szekspira”, [w:] *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria* 36 (1994): 61–70.
- „Jacques Derrida and Shakespeare’s *Antony and Cleopatra*” [w:] *The Explicator* 2 (1992): 124–126.
- „Similarities and Dissimilarities Between the First and the Second Part of *Henry IV* by William Shakespeare”, [w:] *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria* 29 (1990): 119–135.
- „W. Shakespeare’s *The Taming of the Shrew* As a Play of Manipulation” [w:] *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria* 29 (1990): 137–151.
- „‘Des Royaumes Combattants’ dans *Henri V* de William Shakespeare”, [w:] *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria* 26 (1989): 309–324.
- „Myth and Anti-Myth in *Troilus and Cressida* by William Shakespeare” [w:] *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria* 24 (1988): 69–89.
- „Shakespeare’s English History Plays As a Dramatic Genre”, [w:] *Zagadnienia rodzajów literackich* 30 (1987): 15–28.

- „O właściwą interpretację *Ryszarda III*”, [w:] *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria* 18 (1987): 53–87.
- „Wpływ współczesnej Szekspirowi cenzury na jego sztuki o historii Anglii”, [w:] *Pamiętnik Teatralny* 4 (1987): 507–10.
- „Problemy interpretacji *Henryka VIII* Szekspira w Wielkiej Brytanii i w Polsce”, [w:] *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria* 9 (1982): 247–272.
- „Tomasz More w ujęciu W. Szekspira”, [w:] *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria* 3 (1981): 121–132.
- „Shakespeare’s Geography of the World” [w:] *Acta Lodziensis, Folia Anglica* 66 (1980): 43–62.

Publikowane recenzje

- „A Review of Professor John Maxwell Coetzee’s Achievement in Relation to Awarding Him the Title of Doctor Honoris Causa of Adam Mickiewicz University”, [w:] *Iohannes Maxwell Coetzee Doctor Honoris Causa Universitatis Studiorum Mickiewicziana Posnaniensis*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2012: 57–64 i 109–116.
- Myśl społeczna Jamesa Harringtona: Historyczne kontrowersje. (James Harrington’s Political Thought: Historical Controversies)*. Antoni Krawczyk. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1997, [w:] *RuBriCa: Journal of Russian and British Cathedra Studies* 3 (1997): 248–249.
- Shakespeare’s „Histories”: Mirrors of Elizabethan Policy*. Lily B. Campbell. London: Methuen, and Co. Ltd., 1977, [w:] *Zagadnienia rodzajów literackich* 24 (1981): 88–90.
- Shakespeare: The Poet and His Background*. Peter Quennell. London: Weidenfeld and Nicolson, 1963, [w:] *Acta Anglica Posnaniensia* 16 (1979): 246–249.

Tłumaczenia

- Stephen Greenblatt i Charles Mee, *Cardenio: Dramat Inspirowany zagubioną sztuką Shakespeare’a [Cardenio: Drama Inspired by Shakespeare’s Lost Play]*, Warszawa: Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, 2010: 5–84.
- Jerzy Starnawski, „Dantiscus Johannes”, [w:] *Encyclopedia of Renaissance*, pod red. Paula F. Grendlera, New York: Charles Scribner’s Sons, 1999: 124–125.
- Elaine Showalter, „Przedstawiając Ofelię: kobiety, szaleństwo i zadania krytyki literackiej” [„Representing Ophelia: Women, Madness, and the Responsibilities of Feminist Criticism”, [w:] *Shakespeare and the Question of Theory*], [w:] *Teksty Drugie* 3/4 (1997): 147–167.

Przedruki

„*Julius Caesar: Character Studies*”, [w:] *Shakespearean Criticism: Criticism of William Shakespeare's Plays and Poetry, from the First Published Appraisals to Current Evaluations* 74, pod red. Michaela L. Lablanca, Farmington Hills MI: Thomson and Gale, 2003: 118–138. Przedruk z: *„Th'Interpretation of Time”: The Dramaturgy of Shakespeare's Roman Plays*. Victoria: The University of Victoria ELS Monograph Series, 1993.

„*Anthony and Cleopatra*”: *The Agon of Mimesis and Diegesis*”, [w:] *On Page and Stage: Shakespeare in Polish and World Culture*, pod red. Krystyny Kujawinskiej Courtney, Kraków Universitas, 2000. Przedruk z: *„Th'Interpretation of Time”: The Dramaturgy of Shakespeare's Roman Plays*. Victoria: The University of Victoria ELS Monograph Series, 1993.

Podręczniki

Shakespeare: Selected Plays, Texas: The University of Texas Extension Studies, 1990, Vol.1–2: s. 2–120 i s. 1–189.

Masterworks of English Literature: British, Texas: The University of Texas, Extension Studies. 1995, s. 2–214.

World Shakespeare Bibliography

Prof. Krystyna Kujawińska Courtney należy do Międzynarodowego Komitetu Korespondentów (International Committee of Correspondents) *Światowej Bibliografii Szekspirowskiej (World Shakespeare Bibliography)*. Jest to publikacja ukazująca się corocznie: w przeszłości w specjalnym wydaniu *The Shakespeare Quarterly: World Shakespeare Bibliography* (czasopismo z listy filadelfijskiej), zaś od roku 2011 w formie elektronicznej (*World Shakespeare Bibliography online* www.worldshakesbib.org), wydawana przez The John Hopkins University Press i The Folger Shakespeare Library, Washington, D.C. Polski wkład do światowej bibliografii stanowi ok. 7% zasobów w postaci *Polskiej Bibliografii Szekspirowskiej (Polish Shakespeare Bibliography)*.

Blog książkowy z Szekspirem w tle

Jest zbyt duży, by go wszędzie zabierać, dlatego nie często zmienia miejsce pobytu. W związku z tym jest tam, gdzie być powinien – wisi na jednej ze ścian gabinetu profesorskiego (bardzo ważnego dla mnie pomieszczenia na Uniwersytecie Łódzkim) i niewzruszenie spogląda na każdego przekraczającego próg pokoju śmiałka. W podobny sposób patrzył na mnie, gdy pierwszy raz wchodziłam do pomieszczenia, w którym zapadały kluczowe dla mnie decyzje dotyczące wyboru drogi zawodowej. Jednak z czasem, pod wpływem oswojenia z obrazem, nabrał bardziej przyjaznych rysów i dowiedziałam się, że majestatyczne (i artystycznie niedoskonałe) wizerunki wielkich postaci również kryją ich inne oblicza. Bynajmniej nie udałoby mi się zrozumieć, że przypominający muzealną „świętość” i przyglądający mi się w ten sam opanowany sposób William Szekspir, będzie dla mnie w przyszłości swego rodzaju *idée fixe*, gdyby nie inspirująca opowieść o mistrzu ze Stratfordu, którą usłyszałam od Właścicielki portretu. To dzięki Pani Profesor Krystynie Kujawińskiej Courtney, znawczynie twórczości Szekspira, która z pasją snuła opowieść o dramaturgu wszech czasów, stopniowo pojmowałam znaczenie tych słów – opinii przytaczanej niemalże w każdej nocy biograficznej, stającej się frazesem utrwalonym w świadomości zbiorowej. Wzorcowym przykładem niech będzie informacja zaczerpnięta z popularnej encyklopedii internetowej PWN:

Ogólnoludzkie prawdy zawarte w utworach Shakespeare'a, plastyczność, urok i wdzięk postaci, werwa dramatyczne i poetycka, metaforyczność stylu, dynamizm i melodyjność wiersza, obok wciąż odnajdywanych nowych wartości, przesądzają o nieprzerwanym

odbiorze jego dzieł i uznaniu Shakespeare'a (zwłaszcza od czasów romantyzmu) za *największego dramaturga w literaturze światowej* (wyróżnienie moje, <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/3974469/shakespeare-william.html>, 24.11.2013)

Dzięki spotkaniu Pani Profesor miałam szansę nie tylko zrewidować i zmienić wyniesione jeszcze z liceum sztapowe odczytywanie klasyków (którzy z założenia wielkimi poetami są), w tym oczywiście Szekspira. To właśnie Profesor Kujawińska Courtney wprowadziła mnie w tajniki nurtu naukowego, zwanego studiami szekspirowskimi, który miałam (i nadal mam) szansę odkrywać. Poznałam różne szkoły badawcze koncentrujące się nad twórczością Szekspira, co pozwoliło mi wypracować własne podejście i z entuzjazmem prowadzić badania naukowe. Na spotkaniach w ramach seminarium doktoranckiego oraz w trakcie indywidualnych konsultacji, za które jestem Pani Profesor ogromnie wdzięczna, dowiadywałam się o „rzeczach, które nie śniły się naszym filozofom”. W „owe rzeczy” prawie zawsze uwikłany (i zamieszany) był Szekspir, czy to poprzez postaci, jakie wykreował, czy też światy wyobrażone, jakie do dziś rozbudzają ludzką wyobraźnię.

Pierwotne odczucie respektu w stosunku do Szekspira, któremu towarzyszyła pewna trwoga związana z dostojeństwem i szacownością tej postaci, przeistoczyła się w uznanie, wynikające z zamiłowania – z oswojenia. Początkowy dystans mogłam przetać tylko dzięki wzbudzeniu we mnie zapału przez właściwego Opiekuna naukowego, Profesor Kujawińską Courtney, której imponujący i niezwykle bogaty dorobek naukowy, a raczej jego zawartość, uświadomiła mi jak bezcenna jest znajomość dzieł Szekspira i jego znaczenie dla kultury europejskiej, w tym kultury polskiej. Będąc „najlepszym produktem eksportowym” z Wielkiej Brytanii, jak określiła to Pani Profesor w jednym z esejów poświęconych badaniom nad Szekspirem, dramaturg ze Stratfordu przeniknął niemalże każdy aspekt kultury globalnej i kultur lokalnych.

Sięgając pamięcią do moich pierwszych kontaktów z twórczością Szekspira, przypominam sobie przede wszystkim odczucie nieustannego zaskoczenia oraz częste oszołomienie z powodu jakże prostej i docierającej do mnie z coraz większą intensywnością prawidłowości: on jest chyba wszędzie (gdzie okiem i uchem sięgnąć)! Skoro – jak dowiedziałam się od mojej ówczesnej Pani Promotor – można go odnaleźć w kontekstach teatralnych, literackich, filmowych w tak odległych i egzotycznych miejscach jak Japonia czy Australia, skoro można na niego natrafić w świecie polityki i reklamy, skoro nieświadomie cytując lub parafrazując jego dzieła, posługujemy się językiem Szekspirowskim na co dzień, czemu by nie poszukać własnego Szekspira wśród licznych śladów jego kulturowego istnienia w Polsce i na świecie? Pomysł wydał się na tyle możliwy do zrealizowania, a materiał do badań tak rozległy, by nie powiedzieć gigantycznych rozmiarów, że po pewnym czasie nie wiedziałam, „którym Szekspirem” chcę się zajmować: tym w operze czy tym w Internecie, tym w tłumaczeniach czy tym w mowie po-

tocznej. Jestem wdzięczna Pani Profesor, że nie pozwoliła mi wówczas „zginąć” na naukowym polu bitwy i podpowiadała jak wybrnąć z matni.

Dziś, choć wiem już co zrobić, by się nie pogubić, nadal potrzebuję naukowych porad i sugestii, które nierzadko są jednocześnie tymi życiowymi. Wówczas jedno rozwiązanie przychodzi mi do głowy, mianowicie że powinnam znów zwrócić się do najwłaściwszej osoby, do Pani Profesor, która jak nikt inny wie jak Szekspirem wyjaśniać zwyczajności, ale i dziwy tego świata. Pragnę wyrazić uznanie za tę niezwykłą umiejętność oraz wdzięczność za rozbudzenie we mnie swoistej szekspiromanii. To wspaniałe uczucie, że nieco przykurzony aurą muzealności „wielki mistrz ze Stratfordu” zstąpił (dla mnie) z literackiego nieba i stał się Szekspirem, o bardziej łagodnym obliczu, moim Szekspirem powszednim.

Na niniejszą publikację, nieco eksperymentalną, składają się cztery eseje, stanowiące wyraz wdzięczności dla Pani Profesor Krystyny Kujawińskiej Courtney od kilku wypromowanych przez Nią doktorantek w latach 2007–2011. Do tego grona należą: Elżbieta Stanisz (obrona rozprawy doktorskiej w 2007 roku), Agnieszka Szwach i Olga Mastela (2009) oraz autorka niniejszego wstępu (2011). Eseje nawiązują tematycznie do rozpraw doktorskich lub częściowo są ich fragmentami. Wypowiadając się w imieniu wszystkich Auterek, pragnę dedykować tę publikację naszej Pani Promotor, dzięki której każda z nas ma do opowiedzenia inną historię związaną z poznawaniem Szekspira, włączeniem go do własnych badań i myśleniem Szekspirem każdego dnia, jak głosi tytuł książki Andrzeja Żurowskiego z 1983 roku.

Pierwszy esej, w którym refleksje o Szekspirze zawarła Agnieszka Szwach, nosi tytuł „Krótka historia o tym jak ‘słodki łabędź z Avonu’ stał się ikoną literatury europejskiej”. Autorka demonstruje jak w ciągu stu lat od ogłoszonej przez Bena Jonsona ody „ku pamięci” Szekspira zmieniło się w Europie nastawianie do jego spuścizny. Za sprawą nowych edycji dramatów Szekspirowskich, ewoluującej krytyki literackiej i sposobów wystawiania sztuk teatralnych w Anglii, Niemczech, czy we Francji, status dramaturga w kulturze diametralnie się zmienił. Ikoniczna ranga, jaką cieszy się współcześnie, ma swoje początki w XVIII-wieczym kulcie wielbienia i chwaty, którym zaczęła go otaczać ówczesna elita intelektualna, w tym pisarze, krytycy i redaktorzy jego dzieł. Badaczka pokazuje, jaką batalię musiały stoczyć wybitne umysły różnych epok, by utorować Szekspirovi drogę po laur zwycięstwa.

Esej zatytułowany „Polska krytyka szekspirowska w dwudziestoleciu międzywojennym” autorstwa Elżbiety Stanisz traktuje o kształtowaniu się polskiej myśli szekspirologicznej, która szła w parze z rozwojem anglistyki, wówczas nowej dyscypliny naukowej w Polsce. Przyczynili się do tego tacy wybitni angliści-literaturoznawcy jak: Roman Dyboski, Władysław Tarnawski, Andrzej Tretiak i Stanisław Helsztyński. Badaczka koncentruje się na omówieniu kluczowej literatury poświęconej studiom nad Szekspirem, prowadzonym przez wspomnianych badaczy. Ich

wkład w budowanie polskiej szekspirologii oraz pionierskie działania na polu akademickim, są nie do przecenienia dla współczesnych szekspirologów. Ci ostatni korzystają z osiągnięć krytyki szekspirowskiej dwudziestolecia międzywojennego, która akcentowała polski kontekst kulturowy w odczytywaniu Szekspira.

W kolejnym eseju pt. „Czas w *Zimowej opowieści* Williama Szekspira w oryginale i polskich przekładach: wybrane aspekty” Olga Mastela porusza skomplikowane i problematyzowane w sztuce zagadnienie czasu. Analizując dramaturgiczną rolę monologu Czasu w *Zimowej Opowieści*, badaczka śledzi także funkcje, jakie spełniają zmieniające się pory roku i upływający czas w tej tragikomedii. Autorka przeprowadza analizę na podstawie kilku polskich tłumaczeń dramatu Szekspira, porównując odmienne potraktowanie postaci Czasu w poszczególnych przekładach: Gustawa Ehrenberga (1871), Leona Ulricha (1877), Stanisława Rossowskiego (1895), Włodzimierza Lewika (1961), Bohdana Drozdowskiego (1978), Macieja Słomczyńskiego (1981) i Stanisława Barańczaka (1991). Ponadto owo zestawienie pozwala autorce na analizę komparatystyczną pomiędzy podejściem do Czasu/ czasu w tekście oryginalnym a polskimi przekładami.

Ostatnia część publikacji „Gdyby Ofelia przy zdrowych zmysłach pozostała...” to esej stanowiący moje przemyślenia na temat Szekspirowskiej bohaterki, która zostaje poddana analizie pod kątem reprezentacji zmysłów w *Hamlecie*. Traktując postrzeganie zmysłowe w kategoriach konstruktów kulturowego, staram się nakreślić kobiece i męskie sposoby widzenia i słyszenia na przykładzie Ofelii, Hamleta, Poloniusza i Laertesza, przy czym to Ofelia staje się dla mnie punktem odniesienia. W badaniach kładę nacisk na poszczególne sceny, z których wyłaniają się reprezentacje wzroku i słuchu, zwłaszcza na scenę szaleństwa. Dla Ofelii, czyli zmarginalizowanej w sztuce postaci, jest to scena rozstrzygająca dla funkcjonowania jej zmysłów. Właśnie w stanie pomieszania zmysłów bohaterka przechodzi transformację, wyzwalającą tłumiony potencjał tkwiący w postrzeganiu wzrokowym i słuchowym.

Pomysł na niekonwencjonalną formę przygotowania publikacji przyszedł pod wpływem prowadzonych przeze mnie aktualnie badań nad fenomenem Szekspira w kulturze popularnej, w tym w szczególności w Internecie. Metamorfozy kulturowe, jakie zaszły w społeczeństwach zachodnich pod wpływem nowych mediów w przeciągu ostatnich dwóch dekad, objęły zasięgiem również tzw. kulturę wysoką, do której niewątpliwie przez wieki zaliczano twórczość elżbietańskiego dramaturga. W rezultacie jego dorobek oraz nawiązania do jego dzieł można odnaleźć pod różnymi postaciami w świecie wirtualnym. Wpisując nazwisko Shakespeare w wyszukiwarkę internetową, okaże się, że jest on popularny niczym niejedna popikona. Powstają strony poświęcone jemu i jego twórczości, tworzone zarówno przez szekspirologów takich jak Stanley Wells, Michael Best czy Hardy M. Cook i jednostki naukowe np. Shakespeare Birthplace Trust albo International

Shakespeare Association, jak i internautów-amatorów, bądź zafascynowanych jego twórczością, bądź przypadkowo (jednorazowo) powołujących się na Szekspira. Jednym z rodzajów stron dedykowanych Szekspirowi lub takich, gdzie pojawia się wzmianka z jego nazwiskiem albo odniesieniem do jego sztuki, jest blog.

Zasadniczo blog pozwala na umieszczanie osobistych komentarzy w formie tekstów, rysunków, filmów czy nagrań muzycznych. Blogi szekspirowskie mają wymiar zarówno edukacyjny, jak i rozrywkowy. Nierzadko blogi te są prowadzone kolektywnie. Ponadto tak blogowanie jak czytanie blogów umożliwia nawiązywanie kontaktów między internautami oraz stanowi forum dyskusji, co w przypadku stron poświęconych Szekspirowi jest bardzo cenne. Tworząca się sieć kontaktów składa się na większe zjawisko zwane blogosferą, i można bez wahania powiedzieć, że od kiedy szekspirowscy blogerzy zaczęli przejawiać wirtualną aktywność w początkach XXI w., wyłoniła się odrębna „blogoszekspirosfera”.

Szekspir na blogu stanowi na tyle innowacyjne i inspirujące zjawisko, że postanowiłam wykorzystać w tradycyjnej publikacji niekonwencjonalną formę organizacji tekstu, wzorowaną właśnie na strukturze blogu. Tekst esejów znajduje się w specjalnej kolumnie, w nagłówku widnieją elementy charakterystyczne dla stron internetowych, z kolei w stopce znajduje się nietypowe miejsce na komentarz/uwagi. To tylko niektóre z nieszablonowych rozwiązań przyjętych w tej publikacji. Ostatnia część stanowi przegląd stron internetowych poświęconych Szekspirowi i jego fenomenowi, które (w trakcie surfowania) zostały wyłowione z morza innych szekspirowskich stron w Internecie i skategoryzowane jako: Szekspir na blogu, Szekspir w kulturze – projekty, Czasopisma poświęcone twórczości Szekspira, Biblioteki, Stowarzyszenia i organizacje, Kolekcje dzieł Szekspira oraz Szekspir – strony edukacyjne. Eksperyment redakcyjny świadczy o tym, że Szekspir zostaje poddany próbie. Tym razem występuje w odstonie na wpół realnej, a na wpół „wirtualnej”, czyli Szekspir na blogu w książce. Lecz jestem spokojna, skoro najważniejszą próbę jako dramaturg już ma za sobą, mianowicie próbę czasu.

Autorki esejów wyrażają nadzieję, że Pani Profesor z wyrozumiałością i otwartością przyjmie ofiarowaną Jej publikację o Jej ukochanym Szekspirze (na blogu).

Monika Sosnowska

▶ Strona główna

▶ Newsy

▶ O Szekspirze

▶ O blogu

▶ Napisz do nas

AGNIESZKA SZWACH

Krótką historia o tym jak „słodki łabędź z Avonu” stał się ikoną literatury europejskiej¹

W 1623 roku, siedem lat po śmierci Szekspira, jego kompani z grupy aktorskiej Jego Królewskiej Mości, John Heminges (1556–1630) i Henry Condell (–1627), opublikowali zbiór 36 sztuk dramatopisarza, znany od tamtej pory jako Pierwsze Folio. W trosce i staraniach o zachowanie twórczości Szekspira wspomógł ich inny znamienity elżbietański dramatopisarz, Ben Jonson (1573–1637), który uświetnił wydanie Pierwszego Folio odą „ku pamięci” autora, Williama Szekspira. Oczywiście Jonson nie mógł sobie zdawać sprawy, jak prorocze były jego słowa kiedy głosił, iż twórczość Szekspira jest ponadczasowa i przekonywał, że autor ten zawsze będzie miał ogromny wpływ nie tylko na scenę angielską, ale i europejską (Jonson, [1623] 1994: xlv – xlvi).

W tym czasie, kiedy w Anglii Ben Jonson i jego naśladowcy głosisi, że nadchodzi czas fascynacji, niemalże religijnego uwielbienia dla twórczości Szekspira, francuscy pisarze byli pochłonięci formułowaniem teorii literatury, która później została skutecznie wykorzystana w walce z tą nową, świecką religią wyspiarzy. Teoria ta, znana jako francuski klasycyzm

¹ Niniejszy artykuł jest dużym skrótem dwóch pierwszych rozdziałów mojej pracy doktorskiej napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Krystyny Kujawińskiej Courtney. Praca zatytułowana *Polish Initial Shakespeare Reception of Eighteenth Century in European Context: The Influence of Western Literary Criticism* została obroniona w 2009 roku na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, lecz nie została jeszcze opublikowana w całości.